

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 50/2018)

София, 19 декември 2018 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 13.12.2018 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури	7
3.1	Износ на зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Внос на зърнени и маслодайни култури	8
4	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5	Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 13.12.2018 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

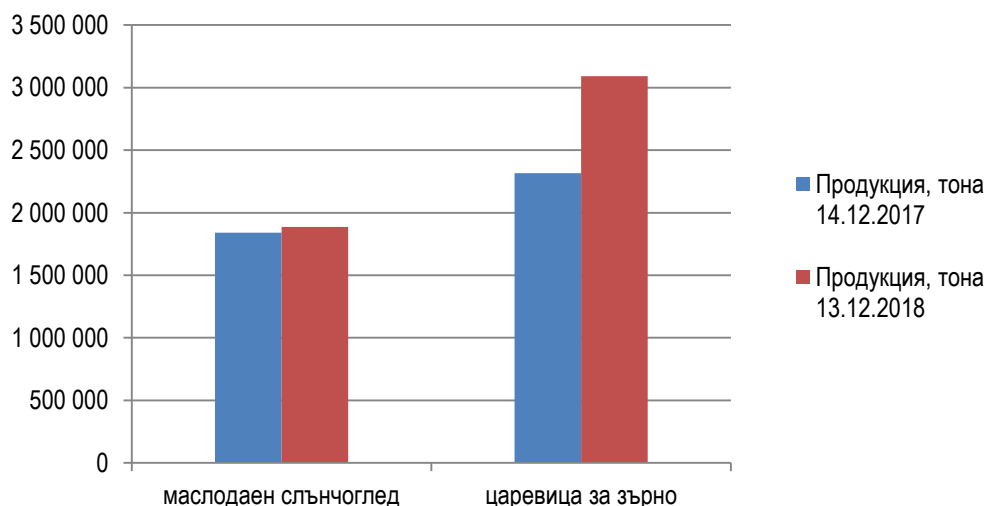
По окончателни оперативни данни към 13.12.2018 г., продукцията от маслодаен слънчоглед възлиза на 1 887,4 хил. тона, а тази от царевица за зърно – на 3 090,3 хил. тона. Количествата са съответно с 2,5% и с 33,5% повече спрямо окончателните оперативни данни за предходната година, отчетени към 14.12.2017 г. И при двете култури е налице съществено увеличение на средните добиви в сравнение с миналата година – с 12,7% за слънчогледа и с 30,6% за царевицата.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 13.12.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

	13.12.2018					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 348 149	7 347 849	100,0%	1 887 423	257	-9,3%	-9,0%	2,5%	12,7%
царевица за зърно	4 097 103	4 091 483	99,9%	3 090 311	755	-2,0%	2,2%	33,5%	30,6%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 13.12.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

1.2 Реколта от пролетници

Според окончателните оперативни данни към 13.12.2018 г., производството на пълпеша, домати, ориз и силажна царевица е с между 3,4% и 21,9% по-високо в сравнение с данните от края на 2017 г.

Увеличение на годишна база се отчита и при продукцията от тютюн тип „Ориенталски“ – с 29,8%, докато тази от типовете „Бърлей“ и „Вирджиния“ намалява респективно с 26,7% и 59,8%.

Производството на останалите наблюдавани пролетни култури бележи спад в границите от 7,6% (пипер) до 77% (градински грах).

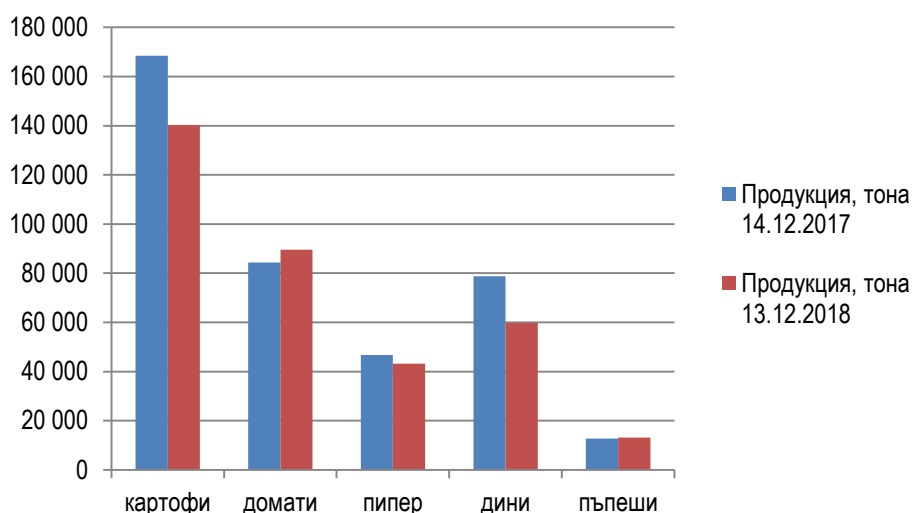
Сред основните зеленчукови пролетни култури, малко по-високи средни добиви спрямо 2017 г. се отчитат при домати и пипера (съответно с 1,2% и 1,7%), а по-ниски - при картофите, пъпешите и дините (в рамките на 7,4% - 18,7%).

Реколта от пролетници към 13.12.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

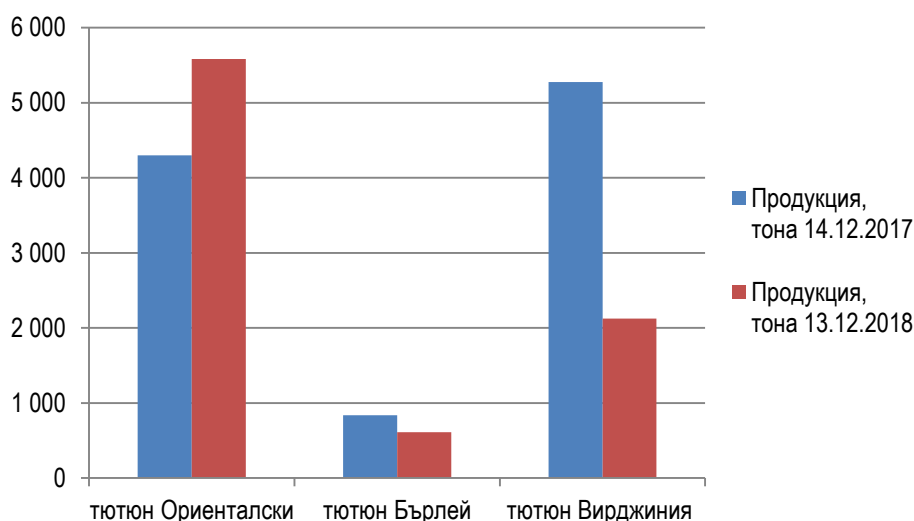
	13.12.2018				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	103 962	103 962	140 157	1 348	-10,3%	-10,1%	-16,8%	-7,4%
домати	38 799	38 794	89 525	2 308	4,2%	4,8%	6,1%	1,2%
пипер	27 878	27 358	43 251	1 581	-7,9%	-9,1%	-7,6%	1,7%
дини	35 059	34 429	59 791	1 737	-5,2%	-6,6%	-24,1%	-18,7%
пъпеша	16 056	15 882	13 180	830	16,5%	15,5%	3,4%	-10,5%
фасул	25 823	25 445	3 374	133	-38,5%	-38,9%	-46,5%	-12,5%
градински грах	14 771	12 147	2 538	209	-51,3%	-60,0%	-77,0%	-42,6%
леща	35 623	33 823	3 319	98	-12,3%	-10,9%	-32,9%	-24,6%
соя	24 860	24 832	5 206	210	-78,4%	-78,0%	-69,9%	36,4%
ориз	103 018	102 618	62 657	611	4,6%	4,2%	7,2%	3,0%
овес	73 332	69 488	15 345	221	-34,1%	-34,5%	-43,2%	-13,3%
сорго	22 700	16 550	4 193	253	-12,1%	-31,9%	-31,6%	0,4%
шарен слънчоглед	36 605	36 605	8 118	222	-38,2%	-38,2%	-27,3%	18,1%
царевица силажна	179 668	177 968	423 321	2 379	1,2%	7,4%	21,9%	13,5%
пролетен ечемик	28 489	28 489	8 464	297	-38,1%	-17,9%	-35,5%	-21,4%
фуражен грах	317 939	281 139	43 952	156	2,5%	-8,3%	-54,2%	-50,2%
памук	28 956	28 541	2 236	78	-6,1%	-3,9%	0,0%	4,0%
лен	300	300	30	100	-71,7%	-58,3%	-65,1%	-16,7%
тютюн Ориенталски	33 271	33 271	5 582	168	5,4%	5,4%	29,8%	23,5%
тютюн Бърлей	3 888	3 886	612	157	-38,6%	-38,5%	-26,7%	18,9%
тютюн Вирджиния	25 383	20 513	2 122	103	-27,7%	-38,2%	-59,8%	-35,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 13.12.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

Продукция от основни сортове тютюн към 13.12.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

Окончателните оперативни данни за 2018 г. сочат увеличение на производството на повечето от основните овощни насаждения и етерично-маслени култури спрямо 2017 г. По-значителен ръст се наблюдава при продукцията от круши, сливи, череши, ябълки, маслодайна роза и лавандула – с между 22,7% и 70,8%, а слабо изразен – при тази от вишни и ягоди – съответно с 1,3% и 2,3%. Само производството на малини, праскови и кайсии намалява, от 2% до 50,5%.

Производството на грозде от десертни и винени лозя е съответно с 8,5% и 12% над нивата отпреди една година, като намалението на реколтираните площи е повече от компенсирано от повишение на средните добиви от декар.

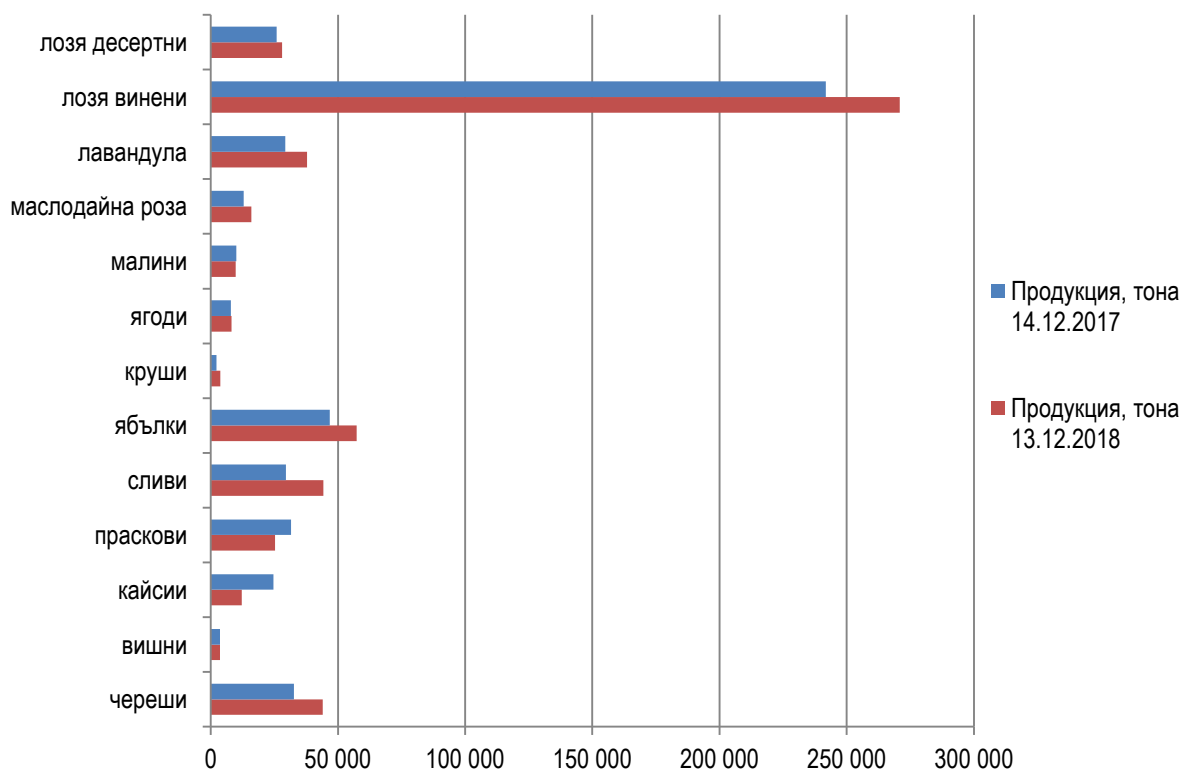
Най-значително увеличение на средния добив спрямо реколта `2017 се отчита при сливите (с 40,7%), а намаление - при кайсиите (с 41,9%).

**Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 13.12.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

	13.12.2018				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	87 033	80 015	43 951	549	10,3%	14,0%	34,6%	18,1%
вишни	13 308	11 880	3 641	306	-4,2%	1,6%	1,3%	-0,3%
кайсии	27 334	24 048	12 198	507	-4,9%	-14,8%	-50,5%	-41,9%
праскови	42 114	38 540	25 231	655	5,2%	-1,5%	-20,0%	-18,6%
сливи	69 306	64 514	44 220	685	7,7%	6,4%	49,7%	40,7%
ябълки	50 173	49 409	57 363	1 161	4,8%	12,0%	22,7%	9,6%
круши	5 490	5 387	3 702	687	21,5%	33,2%	70,8%	28,2%
ягоди	10 373	9 956	8 079	811	3,8%	0,4%	2,3%	1,8%
малини	23 900	22 270	9 780	439	7,5%	2,9%	-2,0%	-4,8%
маслодайна роза	35 701	35 650	15 925	447	3,5%	3,3%	23,0%	19,2%
лавандула	103 419	102 934	37 831	368	31,3%	32,1%	28,9%	-2,1%
лозя винени	468 905	457 398	270 846	592	-4,7%	-6,2%	12,0%	19,4%
лозя десертни	47 330	45 989	28 046	610	-4,6%	-7,0%	8,5%	16,6%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗГ

**Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 13.12.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

2 Есенна кампания

Към 13.12.2018 г. е извършена предсеитбена подготовка на 14 282 096 дка с есенници, а дълбока оран - на 7 426 808 дка, при съответно 14 384 844 дка и 10 454 481 дка по същото време на миналата година.

Засетите площи с пшеница са с 0,2% над отчетените за 2017 г., докато площите с ечемик, маслодайна рапица, ръж и тритикале се свиват с между 2,3% и 10%, най-съществено при тритикалето.

Засети площи с есенници към 13.12.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г., дка

Култура	14.12.2017	13.12.2018	Изменение
пшеница	11 002 547	11 028 277	0,2%
ечемик	1 098 007	1 073 092	-2,3%
маслодайна рапица	1 726 592	1 671 093	-3,2%
ръж	58 367	55 454	-5,0%
тритикале	137 286	123 495	-10,0%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Износ на зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През периода 10 – 16 декември 2018 г. през Пристанище Варна¹ не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица. Изоставането на експорта от началото на сезона до момента е: на пшеница – с 21,1%, на ечемик – със 72,7% и на рапица – с 21,7%.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	02.07. – 16.12.2017	02.07. – 16.12.2018	Изменение
пшеница	1 412 548	1 114 573	-21,1%
ечемик	86 684	23 682	-72,7%
рапица	153 397	120 053	-21,7%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е отчетен износ на пшеница, ечемик и рапица през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През изминалата седмица през Пристанище Варна не са преминавали товари с царевица и слънчоглед за износ. Общият експорт на двете култури за периода от началото на септември 2018 г. до момента е съответно с 22,8% и 47,5% под миналогодишния.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.09. – 16.12.2017	03.09. – 16.12.2018	Изменение
царевица	310 914	240 042	-22,8%
слънчоглед	119 243	62 617	-47,5%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До този момент не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2018 от пристанището в Бургас.

От началото на месец юли 2018 г. до 16 декември не е реализиран внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 49/2018, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за месец октомври 2018 г.

3.2 Внос на зърнени и маслодайни култури

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 49/2018, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

През последната седмица средните изкупни цени на хлебна и фуражна пшеница остават без промяна. При царевицата, слънчогледа и ечемика се отчита леко седмично поскъпване, в рамките на 0,4% - 1,4%.

Средно за страната, изкупните цени на пшеницата (хлебна и фуражна) нарастват с 22,7% на годишна база, а тази на ечемика - с 42%. Царевицата се търгува на незначително по-висока цена спрямо същия период на миналата година – с 0,4%, докато слънчогледът поевтинява с 4%.

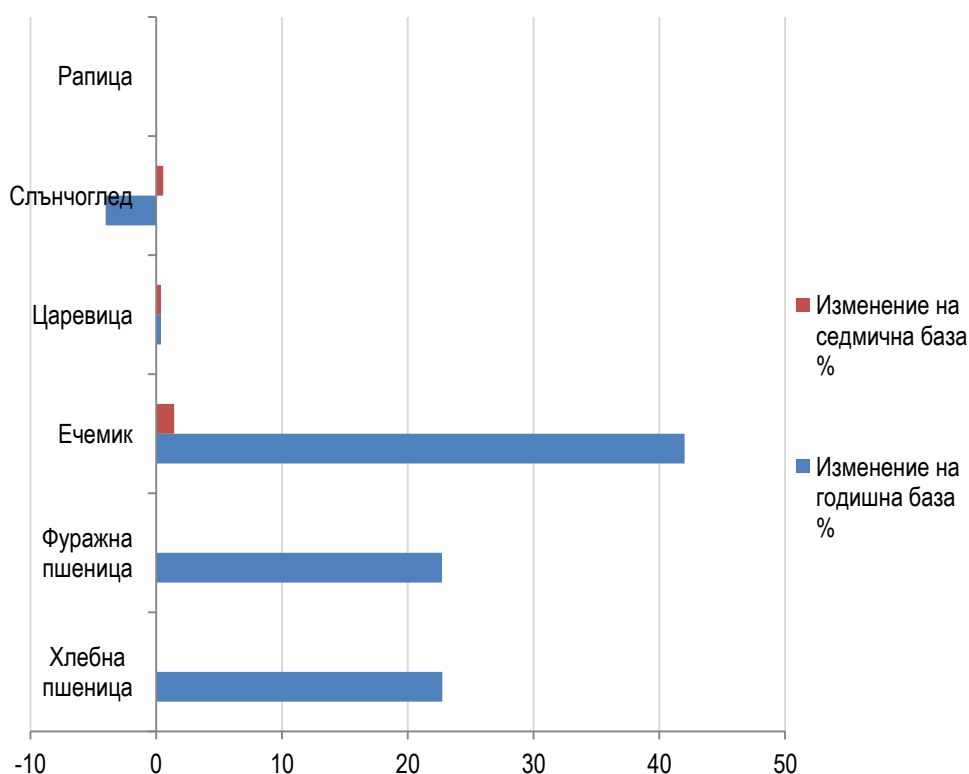

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 12.12.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./тон без ДДС

	13.12.2017	05.12.2018	12.12.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	277	340	340	22,7	0,0
фуражна пшеница	264	324	324	22,7	0,0
ечемик	250	350	355	42,0	1,4
царевица	264	264	265	0,4	0,4
слънчоглед	549	524	527	-4,0	0,6
рапица	710	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 12.12.2018 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 14.12.2018 г. средните цени на едро на ябълки и вносни домати на тържищата се повишават съответно с 2,9% и 11,1% на седмична база, докато картофите и оранжерийните домати поевтиняват респективно с 3,8% и 13,8%.

Цената на едро на картофите е с 31,6% над нивото отпреди една година. Същевременно, ябълките поевтиняват с 16,9%, а оранжерийните домати - с 13,8%.

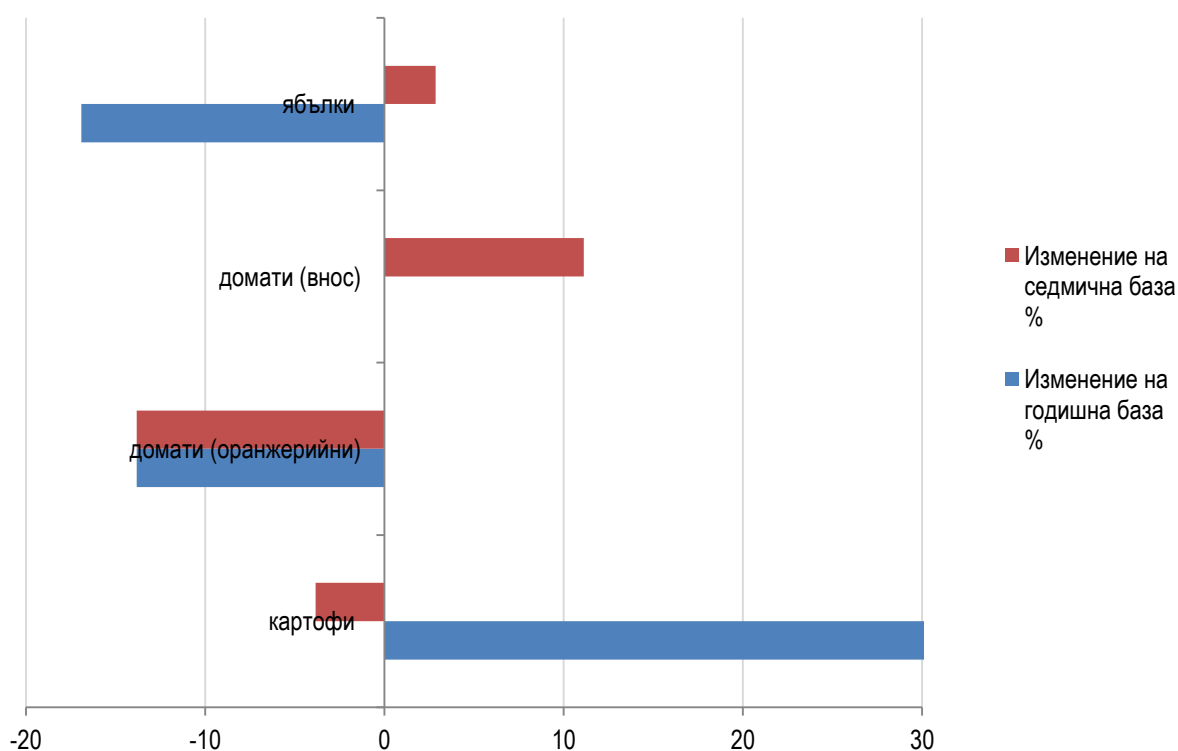
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 14.12.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./кг

	15.12.2017	07.12.2018	14.12.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,57	0,78	0,75	31,6	-3,8
домати (оранжерийни)	2,17	2,17	1,87	-13,8	-13,8
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	*	1,62	1,80	-	11,1
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен)	*	*	*	-	-
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови (внос)	*	*	*	-	-
ябълки	1,30	1,05	1,08	-16,9	2,9
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 14.12.2018 г.

5 Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба

Справка за хода на жътвата

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1500	0	1500	100.00%	195	130
Бургас	285605	0	285605	100.00%	61909	217
Варна	414773	0	414773	100.00%	112557	271
Велико Търново	433712	0	433712	100.00%	113569	262
Видин	355945	0	355645	99.92%	92328.4	260
Враца	418730	115	418615	100.00%	111334	266
Габрово	29300	0	29300	100.00%	7973	272
Добрич	724168	0	724168	100.00%	217822	301
Кърджали	2550	0	2550	100.00%	394	155
Кюстендил	20586	0	20586	100.00%	5137.8	250
Ловеч	132947	0	132947	100.00%	32372	243
Монтана	414961	0	414961	100.00%	105261	254
Пазарджик	64810	0	64810	100.00%	18117	280
Перник	76190	0	76190	100.00%	15919	209
Плевен	639468	1836.9	637631.1	100.00%	177027.4	278
Пловдив	268140	0	268140	100.00%	62701.6	234
Разград	274990	0	274990	100.00%	71769.5	261
Русе	392129	0	392129	100.00%	109268.61	279
Силистра	371792	303	371489	100.00%	103641	279
Сливен	210600	0	210600	100.00%	38147	181
Смолян		0				
София-град	37697	0	37697	100.00%	8868	235
София	75586	0	75586	100.00%	15084.5	200
Стара Загора	445579	10152.8	435426.2	100.00%	92720.47	213
Търговище	250125	0	250125	100.00%	59970	240
Хасково	354052	0	354052	100.00%	89662.25	253
Шумен	364310	0	364310	100.00%	91824	252
Ямбол	300344	32.5	300311.5	100.00%	71850.5	239
ОБЩО	7360589	12440	7347849	100.00%	1887423.0	257

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водств о	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	6735	0	6735	100.00%	3141.7	466
Бургас	18154	0	17454	96.14%	9495.28	544
Варна	125237	0	121977	97.40%	82359	675
Велико Търново	400440	0	400440	100.00%	318034	794
Видин	71065	0	70185	98.76%	45316	646
Враца	335390	0	335390	100.00%	270013	805
Габрово	20910	0	20910	100.00%	13212	632
Добрич	1014770	0	1014770	100.00%	828123.5	816
Кърджали	830	0	830	100.00%	293	353
Кюстендил	4640	0	4640	100.00%	1250	269
Ловеч	105510	212	105298	100.00%	75277	715
Монтана	194760	0	194760	100.00%	152140	781
Пазарджик	22360	0	22360	100.00%	15022	672
Перник	7902	0	7122	90.13%	2496	350
Плевен	628084	3931	624153	100.00%	483586	775
Пловдив	46300	0	46300	100.00%	35282	762
Разград	157965	0	157965	100.00%	109865	696
Русе	268080	0	268080	100.00%	224264.17	837
Силистра	285715	469.1	285245.9	100.00%	175417.6	615
Сливен	28600	0	28600	100.00%	17679	618
Смолян	573	0	573	100.00%	128.55	224
София-град	32470	0	32470	100.00%	26805	826
София	13653	0	13653	100.00%	5084	372
Стара Загора	36071	203.2	35867.8	100.00%	21387.98	596
Търговище	93573	0	93573	100.00%	57825	618
Хасково	11465	0	11465	100.00%	10647	929
Шумен	161286	0	161286	100.00%	101167	627
Ямбол	9380	0	9380	100.00%	4999.85	533
ОБЩО	4101918	4815	4091483	99.86%	3090310.6	755

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	N (дка)	К (дка)	
Благоевград	31900				
Бургас	1043540	246110	297710	130110	395800
Варна	705159	453147	509183	180385	429650
Велико Търново	730565	368900	411470	297400	340430
Видин	461500	417000	417000	417000	204100
Враца	700331	641676	641676	641676	352688
Габрово	54600	0	0	0	0
Добрич	1492246	591700	692950	156000	1349091
Кърджали	6190				3550
Кюстендил	71990	3690	3690	3690	53540
Ловеч	231945	169247	190097	63070	89100
Монтана	474600	94000	461400		139600
Пазарджик	218230	6000	12000	4900	51700
Перник	175715	22650	22650	17650	60310
Плевен	1033609	887544	887544	887544	370190
Пловдив	647755	134100	209900	127800	219370
Разград	662540	145000	449780	57000	290170
Русе	740525	517874	658779	309126	526914.5
Силистра	610297	610297	610297	610297	662800
Сливен	529000	109500	215000	78000	294000
Смолян					
София-град	73580				21190
София	216241				42060
Стара Загора	829782	238700	205120	77000	390420
Търговище	464427	24500	379000	13150	250500
Хасково	547960	111700	258700	111700	269590
Шумен	604123	415165	426865	203165	231082
Ямбол	923746		780501		388962
ОБЩО	14 282 096	6 208 500	8 741 312	4 386 663	7 426 808

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	20850	1770	1250	1810	2950
Бургас	679565	117450	920	3750	234990
Варна	555356	65225		904	67491
Велико Търново	580389	62575	140	243	84723
Видин	383270	21460		940	31845
Враца	570382	13980	200	1012	44096
Габрово	37510	6920	25	600	7720
Добрич	1280420	18450		3230	189446
Кърджали	5100	920	50	20	
Кюстендил	46270	6500	4870	4545	6378
Ловеч	184762	19499		400	25780
Монтана	394772	19332		1920	54459
Пазарджик	152650	30850	6100	12460	15870
Перник	154090	9028	100	200	11800
Плевен	749520	110894	1800	300	74680
Пловдив	508990	31737	13345	38290	52140
Разград	478500	43681		600	119090
Русе	591152	39537	74	240	98110
Силистра	489100	38800		1500	76997
Сливен	417400	73850	720	8680	27200
Смолян					
София-град	47093	16503		95	1540
София	171905	12182	8205	6406	15157
Стара Загора	595112	75170	16410	16510	98452
Търговище	370568	36888	438	2190	52733
Хасково	429790	57990	500	9650	47430
Шумен	449172	64093	270	3460	75878
Ямбол	684589	77808	37	3540	154138
ОБЩО	11 028 277	1 073 092	55 454	123 495	1 671 093